

ONDERZOEKSRaad
VOOR VEILIGHEID

Samenvatting

Botsing in de
lucht tussen twee
Piper Super Cubs,
nabij Oudemolen,
21 juni 2019

Samenvatting

Botsing in de lucht tussen
twee Piper Super Cubs,
nabij Oudemolen,
21 juni 2019

Den Haag, oktober 2021

De rapporten van de Onderzoeksraad voor Veiligheid zijn openbaar en beschikbaar via www.onderzoeksraad.nl.

Foto's cover: H. Ranter

ALGEMENE GEGEVENS

Nummer voorval	2019052
Classificatie	Ongeval
Datum, tijd voorval	21 juni 2019, 12.20 uur
Plaats voorval	1 zeemijl noordoost van Oudemolen, Noord-Brabant

	Luchtvaartuig 1 (formatieleider)	Luchtvaartuig 2 (wingman)
Fabrikant luchtvaartuig	Piper Aircraft Corporation	Piper Aircraft Corporation
Type luchtvaartuig	PA-18-125 Super Cub	PA-18-95 Super Cub
Registratie luchtvaartuig	PH-RED	PH-VCY
Serienummer	18-568	18-3785
Eigendom luchtvaartuig	Privé	Privé
Soort vlucht	Formatie oefenvlucht	
Fase van de vlucht	Tijdens de oefening	
Vertrek/Aankomst luchthaven	Breda International Airport, EHSE	
Schade aan luchtvaartuig	Zwaar beschadigd	Onherstelbaar beschadigd
Aantal bemanningsleden	1	1
Aantal Passagiers	1	1
Persoonlijk letsel	Piloot: lichte verwondingen, passagier: geen	Piloot en passagier: fataal

Op 21 juni 2019 omstreeks 12.20 uur plaatselijke tijd kwamen twee vliegtuigen met elkaar in botsing tijdens het trainen van formatievliegen op een hoogte van 500 voet boven gemiddeld zeeniveau in de buurt van het dorp Oudemolen (Noord-Brabant). De formatieleider was een PA-18-125 Super Cub (PH-RED) en de wingman was een PA-18-95 Super Cub (PH-VCY). Het formatieteam trainde een bekende formatieroutine waaraan een nieuwe manoeuvre was toegevoegd.

De botsing in de lucht veroorzaakte ernstige schade aan de PH-VCY, waardoor het toestel onbestuurbaar raakte en neerstortte. De piloot en de passagier van de PH-VCY kwamen hierbij om het leven. De PH-RED liep aanzienlijke schade op, maar de piloot slaagde erin een noodlanding te maken in een veld. De piloot van de PH-RED raakte lichtgewond, de passagier bleef ongedeerd.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft onderzoek gedaan naar deze botsing in de lucht om antwoord te krijgen op de volgende vragen: Wat was de oorzaak van de botsing in de lucht? En in hoeverre hebben technische en operationele factoren bijgedragen aan het ongeval?

Het onderzoek wees uit dat de *wingman* (PH-VCY) gedurende het bij elkaar komen aan het eind van de nieuwe formatiemanoeuvre vanaf rechtsachter naderde met een hogere vliegsnelheid, voordat hij in botsing kwam met de leider (PH-RED). Er werd vastgesteld dat technische factoren geen rol hebben gespeeld bij de toedracht van het ongeval. Beide piloten waren bedreven in formatievliegen. Verder waren zij in het bezit van een geldig bewijs van bevoegdheid, een bevoegdverklaring voor luchtvaartvertoningen en een medische verklaring.

Het formatieteam trainde een nieuwe formatiemanoeuvre die het inherente risico had dat de piloten elkaar niet goed konden zien tijdens het weer bij elkaar komen. Hoewel de twee piloten het gevaar van elkaar uit het oog te verliezen hadden onderkend, was de mitigerende maatregel die bestond uit een hoogteseparatie van 100 voet, niet effectief om de veiligheid van de formatie tijdens de manoeuvre te garanderen. Zelfs met een hoogteseparatie als maatregel om een botsing in de lucht te voorkomen, was de nieuwe formatiemanoeuvre door zijn ontwerp onveilig om uit te voeren.

Bezoekadres

Lange Voorhout 9
2514 EA Den Haag
T 070 333 70 00
F 070 333 70 77

Postadres

Postbus 95404
2509 CK Den Haag

www.onderzoeksraad.nl